

VOOR EEN RECHTVAARDIG LIMBURG

TIJD VOOR RECHTVAARDIGHEID

**Verkiezingsprogramma 2019 - 2023
SP Limburg**

LIMBURG.SP.NL

INHOUD

DIT WILLEN WIJ VOOR LIMBURG 3

- 1. INLEIDING 4**
- 2. RUIMTE EN WONEN 6**
- 3. LEEFOMGEVING 9**
- 4. SOCIALE AGENDA 10**
- 5. ECONOMIE 11**
- 6. LANDBOUW 13**
- 7. WERK, ONDERWIJS EN SPORT 15**
- 8. CULTUUR EN ERFGOED 17**
- 9. MILIEU, NATUUR EN LANDSCHAP 18**
- 10. KLIMAAT EN DUURZAAMHEID 20**
- 11. OPENBAAR VERVOER EN MOBILITEIT 22**
- 12. BESTUUR EN EUREGIO 24**

DIT WILLEN WIJ VOOR LIMBURG:

1. IEDEREEN DOET MEE

We bestrijden sociale achterstanden, bevorderen gezondheid en ondersteunen lokale initiatieven. Bij alle keuzes staat het kind op één.

2. PRETTIG EN VEILIG WONEN

Voldoende betaalbare en duurzame woningen en een stop op de groeiende overlast van vliegveld Beek en AWACS.

3. BEREIKBARE BUURTEN

Een bus in elke buurt, betaalbare kaartjes en eindelijk goede treinverbindingen naar Duitsland en België.

4. LEEFBAAR PLATTELAND

Geen nieuwe megastallen, minder vee en meer duurzame landbouw.

5. WERK VOOR LIMBURGERS

We zorgen dat mensen die nu aan de kant staan mee kunnen doen en zorgen voor nieuwe banen.

6. DUURZAAM MET DRAAGVLAK

Er komt een provinciaal energiebedrijf. Nieuwe windturbines komen er alleen met draagvlak onder de bevolking.

7. SPORTIEF LIMBURG

Steun voor sport in verenigingen en op scholen. Ieder kind leert zwemmen. Geen gemeenschapsgeld naar profclubs.

8. RUIMTE VOOR CULTUURTALENT

We stimuleren muziek en dans met regionale talentenplannen. Er komt een grote Limburgse prijs voor popcultuur.

9. LIMBURG GROEN!

We kiezen voor natuur boven winsten voor vervuilende bedrijven en planten minstens 10.000 bomen.

10. BETROUWBAAR BESTUUR

Een provincie die luistert naar mensen. Geen miljoenen kostende prestigeprojecten.

1. INLEIDING

Geen provincie zo mooi als ons Limburg. Maar houden we dat zo? Bij belangrijke besluiten wordt vaak eenzijdig gekozen voor economische belangen. Een gezonde economie is natuurlijk belangrijk voor Limburg en ook de SP wil daarin blijven investeren. Echter, het kan niet zo zijn dat wij daarbij nauwelijks rekening houden met de belangen van mensen die in de omgeving van economische activiteiten wonen. We kunnen bijvoorbeeld wel steeds meer vluchten willen op Maastricht Aachen Airport maar als omwonenden daar ontzettend veel last en schade van ondervinden, dan moet daar serieus naar gekeken worden. Datzelfde geldt voor onze, alsmaar uitdijende, veestapel met nare gevolgen als gezondheidsproblemen, stank, fijnstof en mestfraude. En zo zijn er meer problemen in Limburg.

De SP vindt dat alle Limburgers goed moeten kunnen wonen in onze provincie. Daarom moeten we serieus zoeken naar oplossingen voor onze problemen. Daarvoor vindt u aanzetten en ideeën in dit programma. Belangrijke onderwerpen als natuur, milieu en klimaat, landbouw, wonen, leefomgeving, verkeer en openbaar vervoer komen aan de orde. Maar ook thema's als arbeidsmigratie, luchtvaart, mijnschade en duurzame energie.

En er is nog een probleem dat ons zorgen baart: de ongelijkheid in Limburg. Nog steeds zijn er heel veel mensen die lijden onder armoede, uitzichtloosheid en een slechte gezondheid. Nog steeds maakt het voor je toekomstkansen uit wáár in Limburg je geboren wordt. En dat zou niet moeten. Ook deze ongelijkheid willen wij met hulp van de provincie bestrijden met onze Sociale Agenda.

Wij kiezen voor een provincie waar álle Limburgers beter van kunnen worden. Mooier, gezonder en socialer. En dat kan beter. Én eerlijker. Daarom zet de SP met dit programma wezenlijke stappen om economische belangen en maatschappelijke waarden beter op elkaar af te stemmen: meer betaalbare woningen, extra inzet om inwoners van Limburg aan een baan te helpen, geen uitbreiding van Maastricht Aachen Airport, een stop op de overlast van AWACS-vliegtuigen, betere bescherming van waardevolle natuurgebieden en voortzetting van de provinciale Sociale Agenda.

De afgelopen periode maakte de SP tot september 2018 voor het eerst deel uit van de bestuurscoalitie. We zetten ons onder meer in voor een noodfonds voor mijnschade. Asbestsanering in Limburg is op de kaart gezet. De fondsen voor duurzaamheid, voornamelijk gericht op energiebesparende maatregelen, zijn verder uitgebreid. Inmiddels maken veel particulieren en bedrijven gebruik van deze fondsen. Met de sociale agenda zorgden we voor een brede Limburgse beweging om gezondheidsachterstanden te verkleinen en ongelijkheid van Limburgers op de arbeidsmarkt te bestrijden. We maakten van Limburg de eerste positief gezonde provincie, realiseerden innovatieve projecten op het gebied van zorg, welzijn en wonen, investeerden fors in de gezondheid van onze jeugd en ondersteunden talloze kleine en grote burgerinitiatieven.

Een conflict over de plaatsing van negen windmolens en onvoldoende vertrouwen tussen de coalitiepartijen luidde het einde in van bestuursdeelname van de SP. De SP is voor windenergie. Maar er moet wel voldoende draagvlak zijn onder omwonenden. Helaas was dat niet het geval bij een groot deel van de windturbines in Venlo. De SP vond en vindt dat er onvoldoende onderzoek is gedaan naar alternatieve locaties.

Dit programma bevat de volgende stappen die wij willen zetten om Limburg te versterken. Het bestuur van onze prachtige provincie moet veel meer dan voorheen kiezen voor het belang van iederéén. Het perspectief is er, de financiële ruimte ook. Óp naar een rechtvaardig Limburg. De Limburgers zijn het waard.

2. RUIMTE EN WONEN

De markt voor betaalbare huurwoningen staat steeds meer onder druk. Woningbouwcorporaties moeten grote bedragen afdragen aan het Rijk waardoor zij minder kunnen investeren. Delen van het sociale woningbezit zijn verkocht aan commerciële bedrijven of aan individuele kopers waardoor zij geen deel meer uitmaken van de (sociale) huurmarkt.

Inmiddels is er op steeds meer plaatsen een tekort ontstaan aan goede betaalbare woningen. Aan de andere kant vergrijsst onze bevolking en is er, weliswaar in mindere mate dan voorspeld, sprake van krimp. Dat betekent dat een goede monitoring nodig is van de behoeften op de woningmarkt en dat er voldoende ruimte moet zijn in de verschillende regio's om maatwerk te leveren voor het type woningen waar dringend behoefte aan is om specifieke problemen op te lossen. Waar sprake is van vergrijzing en krimp dient afbouw van het woningbestand zorgvuldig te gebeuren en moet er extra aandacht zijn voor behoud van voorzieningen in de woonomgeving.

DIT WIL DE SP:

RUIMTE

- Bouwen doen we zo veel mogelijk in de stad en in de dorpskernen.
- Er komen geen nieuwe bedrijventerreinen ten koste van groen en natuur.
- Bestaande industrieterreinen worden gesaneerd voordat nieuwe worden aangewezen.
- Limburgse natuurgebieden krijgen de hoogste mate van bescherming en waar nodig moeten zij worden uitgebreid en met elkaar verbonden zoals voorheen de bedoeling was in de Ecologische Hoofdstructuur, ook over landsgrenzen heen.
- De provincie stimuleert en ondersteunt het vergroenen van binnensteden en een betere waterberging.

WONEN

- Afbouw van het aantal woningen als gevolg van afname van de bevolking gebeurt zorgvuldig.
- In sommige segmenten (betaalbare huurwoningen, 'middenhuur' en sociale woningbouw) dreigen of zijn er al tekorten. De provincie stuurt via woningmarktbeleid samen met de gemeenten actief op toevoeging in segmenten waar tekorten dreigen of al bestaan.
- Ook in kleinere gemeenten komen er, in verhouding, voldoende sociale woningen.
- We zetten ons in om slechte woningen uit de markt te halen. Daarmee creëren we ruimte voor kwalitatief goede, betaalbare nieuwbouw.
- We onderzoeken of we mensen kunnen helpen die buiten hun eigen schuld 'vastzitten' in hun woning, bijvoorbeeld omdat die woning de afgelopen jaren sterk in waarde is gedaald (bijvoorbeeld met de BeterLevenHypotheek die ontwikkeld wordt in Parkstad Limburg).
- De huidige regionale afspraken rondom woningbouwprogrammering zijn in sommige delen van de provincie te rigide. De provincie biedt gemeenten meer ruimte om op de lokale woonbehoefte te kunnen inspelen, zowel kwantitatief als kwalitatief.
- De regeling 'Duurzaam Thuis' die zowel kopers als huurders helpt hun huis te verduurzamen en levensloopbestendig te maken, wordt gecontinueerd en uitgebreid.
- We bouwen energie neutrale duurzame woningen van goede kwaliteit. Ook mensen met weinig geld hebben recht op een goede, duurzame en betaalbare woning zonder dat zij op kosten worden gejaagd. Ook in de woningbouw moet er sprake zijn van klimaatrechtvaardigheid.

VERBOD OP ASBESTDAKEN IN 2024

Per jaar sterven er in ons land 500 mensen aan de gevolgen van longvlieskanker. Deze ongeneeslijke ziekte wordt alleen veroorzaakt door het inademen van asbestvezels. Elke blootstelling aan asbest, hoe kort ook, levert het risico van longvlieskanker op. Asbest is nog overal in de samenleving aanwezig. Vooral in daken van asbestcement. Het gebruik van asbestdaken is sinds 1993 verboden.

Door de blootstelling aan de buitenlucht verweren de asbestdaken en komt het gevaarlijke asbest vrij in de omgeving. Daarom heeft de regering in 2014 een verbod op asbestdaken aangekondigd met ingang van 1 januari 2024. Het ziet ernaar uit dat die datum binnenkort wettelijk zal worden vastgesteld. Limburg telt nog ruim 9 miljoen vierkante meter aan asbestdaken voornamelijk gelegen op bedrijfsgebouwen in de agrarische sector. Maar ook op daken van huizen en schuurtjes. Het opruimen van die daken, het saneren, is vaak kostbaar. Veel eigenaren van asbestdaken komen daardoor in de problemen.

DIT WIL DE SP:

- De SP wil dat de provincie deze eigenaren financieel tegemoetkomt en bij de landelijke overheid aandringt dat ook zij hieraan bijdraagt. De overheid draagt een zware verantwoordelijkheid. Het gebruik van asbest is tot 1994 gewoon toegestaan, terwijl men wist dat asbest in alle toepassingen levensgevaarlijk is.
- Ook de asbestcementindustrie, met Eternit als belangrijkste partij, is aansprakelijk en moet bijdragen aan de kosten van asbestsanering.

ARBEIDSMIGRATIE EN HUISVESTING

Werkgevers roepen dat we buitenlandse arbeiders moeten werven vanwege een 'te krappe' arbeidsmarkt. Er staan echter op dit moment in Limburg nog steeds duizenden en duizenden werknemers aan de kant. Daar is nog een wereld te winnen. In wezen gaat dit om een economisch vraagstuk. Waarom nog meer logistieke bedrijven werven in (Noord-)Limburg als deze draaiend gehouden 'moeten' worden met arbeidsmigranten? Arbeidsmigratie, terwijl er nog veel Limburgse werknemers werkloos zijn, leidt hoogstens tot neerwaartse druk op de lonen en hogere winsten voor werkgevers en uitzendbureaus. De gevolgen, zoals huisvesting van deze meestal Oost-Europese arbeiders, komt op het bordje van de samenleving.

DIT WIL DE SP:

- Gelijk loon voor gelijk werk en geen oneerlijke concurrentie. Lonen, arbeidsvoorwaarden en sociale premies voor arbeidsmigranten mogen niet lager zijn dan voor Nederlanders.
- Heel veel Limburgers staan aan de zijlijn. Er wordt meer geïnvesteerd om werkloze mensen die hier wonen naar werk of meer uren te begeleiden.
- Er wordt discussie gevoerd over welke bedrijven we voor welke plekken in Limburg werven, waarbij ook gekeken wordt naar arbeidspotentieel in de regio.
- Waar nodig moeten zo snel mogelijk (sociale) woningen bijgebouwd worden. Door een ernstig tekort aan betaalbare woningen in regio's met veel arbeidsmigranten ontstaan onnodige tegenstellingen tussen Limburgse woningzoekenden en arbeidsmigranten.
- Verdienmodellen, zoals de koppeling van huisvesting aan het bedrijf of aan het uitzendbureau, worden tegengegaan. Arbeidsmigranten worden niet op elkaar gestapeld in panden, op industrieterreinen en zogenaamde Polenflats.
- Gemeenten krijgen ruimte om te zorgen voor gespreide huisvesting van arbeidsmigranten, bijvoorbeeld door een maximum aantal per woning, per straat of per buurt.
- Werkgevers worden verplicht om arbeidsmigranten de Nederlandse taal te laten leren.
- Waar regels gesteld worden moeten deze ook daadwerkelijk gehandhaafd worden.

MIJNSCHADE

In de Oostelijke Mijnstreek komt sinds enkele jaren opnieuw mijnschade voor omdat in tegenstelling tot vroeger de aardbodem nu omhoogkomt. Dit is een gevolg van het stijgende mijnwater in de vroegere mijngangen en in de aardlagen. Dat mijnwater wordt sinds 1994 niet meer weggepompt en drukt dus de aardbodem omhoog, waardoor huizen en gebouwen scheuren. De schade voor bewoners die dit treft is groot en niet verhaalbaar op derden. Een Noodfonds, het zogenaamde Calamiteitenfonds, kan in noodgevallen voorzieningen treffen aan de woning waardoor verdere verzakking gestopt wordt. Dat is echter nog geen oplossing voor de totale schade.

DIT WIL DE SP:

- Er komt een algehele regeling voor de Limburgse mijnschade. Er moet een apart fonds komen voor Limburg waar iedereen met mijnschade zich kan melden en van waaruit de kosten van herstel van de mijnschade worden vergoed. Het rijk financiert dit fonds.
- Waar mogelijk wordt het schadebedrag verhaald op de voormalige mijnexploitanten of hun rechtsopvolgers.
- De overheid doet geen beroep meer op verjaring van deze mijnschade.
- Zolang er geen definitieve regeling is blijft het reeds bestaande Calamiteitenfonds Mijn(water) schade bestaan. Rijk, provincie en gemeenten zorgen ervoor dat het fonds over voldoende financiële middelen beschikt om in noodgevallen herstel van de mijnschade te kunnen financieren.

3. LEEFOMGEVING

Vergroening van woonbuurten leidt tot verbetering van het leefklimaat. Buurtbewoners moeten daarbij worden betrokken. Dat kan succes hebben als bewoners hiervan ook, letterlijk, de vruchten plukken. Initiatieven zoals plukweides (hoogstamboomgaardjes), groente en fruit uit eigen buurt, en voedselbossen zijn uitstekende mogelijkheden waarbij de provincie de gemeenten ondersteuning kan bieden. Daarbij is het educatieve aspect ook van grote waarde.

Om onze omgeving leefbaar te houden moeten we alert blijven op vervuiling en overlast.

DIT WIL DE SP:

- De provincie ondersteunt gemeenten, buurtraden en bewonersorganisaties om hun woonomgeving te vergroenen en te verduurzamen.
- We planten tenminste 10.000 bomen in Limburg.
- Behoud van buurtvoorzieningen wordt actief ondersteund.
- De provincie ondersteunt inwoners, ook in financiële zin, om woningen optimaal duurzaam te maken. Vooral voor mensen met de laagste inkomens dienen, liefst in samenwerking met woningcorporaties, woningen klimaatneutraal gemaakt te worden. Dit is goed voor het klimaat en voor inwoners. Mensen met lage inkomens kunnen hierdoor veel besparen op hun woonlasten waardoor in feite hun besteding vergroot wordt.
- Controle op de uitstoot van schadelijke stoffen en schadelijk geluid evenals handhaving van vastgestelde normen is voor de leefbaarheid van woonbuurten heel belangrijk.
- Vergrijzing biedt ook mogelijkheden om met 'groei' een pas op de plaats te maken: kwantitatieve groei vervullen we voor kwalitatieve groei.

AWACS

Al jarenlang lijden inwoners van Onderbanken, Brunssum en andere gemeenten in Zuid-Oost Limburg onder de enorme geluidsoverlast en kerosine-uitstoot van de verouderde AWACS-vliegtuigen. Als gevolg daarvan hebben velen gezondheidsklachten.

DIT WIL DE SP:

- De provincie steunt de inwoners van Onderbanken en andere gemeenten in hun strijd tegen de overlast van de verouderde AWACS-vliegtuigen.
- De AWACS-luchthaven krijgt geen toestemming meer om over Limburg te vliegen. De provincie onderzoekt alle (juridische) mogelijkheden om dit te bewerkstelligen.

4. SOCIALE AGENDA

Limburgers zijn, ten opzichte van de rest van Nederland, gemiddeld ongezonder. Limburg kampt al jaren met sociaal-economische achterstanden, waardoor we minder gezond zijn, een grotere kans hebben op aangeboren afwijkingen, minder kans hebben op een goede opleiding of goed werk en een lagere levensverwachting.

De Sociale Agenda zet in op het terugdringen van sociaal-economische achterstanden en het verkleinen van de verschillen in gezondheid. Een opgave die niet in een paar jaar gerealiseerd is. Daarom dient deze koers, samen met gemeenten, onderwijs, maatschappelijke organisaties en de Limburgers zelf, langjarig te worden voortgezet. Iedereen in Limburg verdient gelijke kansen. Het is onacceptabel dat de plaats waar je wieg heeft gestaan hierin bepalend is.

DIT WIL DE SP:

- Zorg is de verantwoordelijkheid van gemeenten, zorgverzekeraars of het rijk. De provincie kan wel veranderingen in gang zetten die zorg beter en effectiever kunnen maken. Uitgangspunt moet zijn: structurele verbeteringen.
- De Sociale Agenda wordt voortgezet en verder uitgebouwd.
- In heel Limburg komt het kind op één. De plaats waar je wieg heeft gestaan mag niet bepalend zijn voor je kansen. Initiatieven op het gebied van gezonde zwangerschap, zoals 'Kansrijk van Start' in Heerlen of het terugdringen van (kinder)armoede, onder andere in Weert en Roermond, blijft de provincie ondersteunen en worden uitgerold in heel Limburg.
- De provincie sluit zich aan bij de regionale preventiecoalities, samen met verzekeraars, gemeenten en zorginstellingen om samen te werken aan een ommekeer in de gezondheidssituatie van veel Limburgers
- Gezondheid is meer dan de afwezigheid van ziekten. Komende periode wordt de aanpak 'Positieve Gezondheid' voortgezet en uitgebreid.
- Gezondheid, preventie en gezondheidsbevordering dient onderdeel te zijn van alle provinciaal beleid.
- Om ervoor te zorgen dat iedere Limburger echt meetelt en meedoet, wordt ingezet op de aanpak van laaggeletterdheid en digibetisme.
- De provincie spant zich in om ziekenhuizen in de buurt te behouden. Steden en dorpen mogen niet het slachtoffer worden van slecht beleid bij zorgverzekeraars of ziekenhuizen.
- We ondersteunen goede Limburgse initiatieven van en voor senioren, waarbij eenzaamheid en dementie belangrijke thema's zijn.

5. ECONOMIE

De economie draait op dit moment bijzonder goed. De provincie heeft afgelopen jaren fors geïnvesteerd in de ontwikkeling van de Limburgse campussen. Op deze campussen worden bedrijvigheid, onderzoek en onderwijs gecombineerd om de Limburgse economie te versterken en minder conjunctuurgevoelig te maken. Daar gaan we mee door.

De kansen die de groeiende Limburgse economie biedt betekenen ook dat er juist nu forse inspanningen nodig zijn om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. De grote uitdaging is om zoveel mogelijk inwoners van Limburg te helpen om gebruik te kunnen maken van de arbeidsplaatsen die de aantrekkende economie biedt.

Daarnaast betekent de groeiende economie ook dat er een inhaalslag gemaakt kan worden op het gebied van duurzaamheid en kwaliteit van het leefmilieu, het landschap en de natuur.

DIT WIL DE SP:

- We blijven investeren in de doorontwikkeling van de Limburgse campussen: Greenport Venlo, de Chemelotcampus in Sittard-Geleen, de Health Campus in Maastricht en de Smart Services Campus in Heerlen.
- Het Midden- en Klein Bedrijf (MKB) is belangrijk voor de economie en de werkgelegenheid. Het MKB-leningenfonds wordt gecontinueerd, beter gepromoot en zo nodig uitgebreid.
- Ook toerisme en recreatie zijn belangrijk voor de Limburgse economie. De provincie ondersteunt passende initiatieven op dit gebied.
- Bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen wordt eerst gekeken of bestaande terreinen heringericht dan wel gemoderniseerd kunnen worden. De provincie heeft hierbij de rol van intermediair tussen gemeenten, indien nodig ook met de provincie Noord-Brabant en de deelstaat Nordrhein-Westfalen.
- Economische ontwikkeling en versterking van leefmilieu, landschap en natuur moeten meer op elkaar afgestemd worden.

MAASTRICHT AACHEN AIRPORT/VLIEGVELD BEEK

De SP wil geen verdere uitbreiding van MAA. Dit vliegveld ligt verkeerd en dat blijft een probleem. De invloed van MAA op de ontwikkeling van Limburg wordt te positief voorgesteld. De negatieve effecten op leefomgeving, volksgezondheid en andere meer duurzame economische sectoren, zoals recreatie en toerisme, worden onderschat. Bij de verwachte verdere groei van MAA zal nog meer schade ontstaan. Het imago van, met name, Zuid-Limburg als mooie en rustige regio wordt geschaad, waardoor mensen die hier willen wonen en werken terugschrikken. Er is, naast milieuoverlast, ook te weinig aandacht voor de risico's die MAA met zich meebrengt in combinatie

met zeer zware chemische industrie en de grote bevolkingsdichtheid. Nu al vliegen de dakpannen van woningen. Hoewel er blijkbaar geen officiële veiligheidsvoorschriften op dit gebied overtreden worden is de SP van mening dat dit niet goed is. Steeds meer mensen voelen zich onzeker bij deze ontwikkelingen. Dit terwijl de grootste toename van het aantal vluchten op MAA moet nog komen.

DIT WIL DE SP:

- Het huidige aantal vluchten wordt niet uitgebreid ten opzichte van het aantal eind 2018 (een moratorium). We onderzoeken hoe we in breder – Euregionaal – verband de pijnpunten kunnen aanpakken.
- Er worden nieuwe, integrale afwegingen gemaakt, waarbij niet alleen gekeken wordt vanuit de positie van MAA maar ook de effecten op de leefomgeving en andere economische sectoren worden meegewogen.
- Investerings van de provincie, die nog niet uitgevoerd zijn, kunnen alsnog worden omgebogen in een duurzame richting. Er is 70 miljoen euro en meer in MAA gestoken. Toch blijft de economische toekomst van MAA zeer onzeker, mede door het grote aantal luchthavens in een straal van 100 kilometer.
- We bekijken welke soorten vluchten minder milieuschadelijk zijn en welke bedrijfsactiviteiten op Aviation Valley kansrijk en duurzaam zijn. De mogelijkheden op MAA van een kenniscentrum voor duurzaam vliegen dient onderzocht te worden en is kansrijk, zeker met de RWTH (Technische Universiteit) Aachen om de hoek.

Chemelotcampus

De Chemelotcampus is van groot belang voor de economie, werkgelegenheid en onderwijs in Limburg. Wil dat zo blijven, dan kunnen we onze ogen niet sluiten voor het feit dat er ook een aantal problemen zijn die opgelost moeten worden.

DIT WIL DE SP:

- De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft onlangs een onderzoek gepubliceerd waarin geconcludeerd wordt dat de bedrijven op Chemelot zich wat veiligheid betreft houden aan wet- en regelgeving maar dat dit toch niet voldoende is. Juist omdat er inmiddels allerlei chemische fabrieken staan van diverse eigenaren moet er een overkoepelende visie komen op veiligheid. Met name de ligging van de chemische industrie, pal tegen woonwijken aan, en het grote aantal mensen dat inmiddels op de Chemelotcampus werkt, onderzoekt en onderwijs volgt, vormen een extra risico. Dat vereist op z'n minst extra veiligheidsmaatregelen. De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft geconstateerd dat de provincie scherper moet letten op de veiligheid van de campus. Daarvoor zijn een groot aantal aanbevelingen gedaan. De provincie en alle betrokken partijen en bedrijven moeten daar snel en in alle openheid mee aan de slag.
- Vervuiling van lucht en water op het Chemelotterrein wordt goed geanalyseerd en vervuiling wordt aangepakt.

6. LANDBOUW

Het Limburgse land – van Mook tot Schinveld – vormt een van onze belangrijkste pijlers. Of het nu gaat om natuurontwikkeling, woon- en leefomgeving, landbouw, toerisme, bedrijfsleven of dierenwelzijn. Dat betekent dat de provincie als schakel tussen de landelijke en de lokale politiek een uiterst belangrijke functie vervult en zorg draagt voor een gedragen evenwicht tussen de verschillende functies.

De SP is van mening dat voedselproductie veel meer in een ecologisch kader geplaatst dient te worden: lucht, land, water en leefmilieu dienen zo min mogelijk geschaad te worden en het boerenbedrijf zelf dient weer een menselijke maat te krijgen. Om dit te bewerkstelligen dient er een omslag in denken over voedselproductie en het boerenbedrijf in gang gezet te worden.

DIT WIL DE SP:

- Duurzame en biologische initiatieven gaan we meer ondersteunen.
- De provincie stimuleert duidelijke stappen in de landbouw richting duurzaam en biologisch boeren.
- Provinciale subsidies worden getoetst aan daadwerkelijke duurzame maatregelen zodat de provincie de goede ontwikkeling in gang zet. Juist agrariërs die kwaliteit boven kwantiteit stellen verdienen ondersteuning.
- De provincie ontwikkelt scherper beleid met het oog op de nieuwvestiging van grootschalige geitenhouderijen in Limburg.
- Omwille van de leefbaarheid en volksgezondheid gaat de provincie scherper en doeltreffender handhaven als er signalen zijn van stank- en geuroverlast, fijnstof en mogelijke onveiligheid. Ook op het illegaal uitrijden van mest vindt betere controle en handhaving plaats. Ook de werking van (nieuwe) luchtwassers wordt streng gecontroleerd.
- Om verbeteringen op gemeentelijk niveau te sturen dienen er duidelijke provinciale kaders te komen voor kwalitatieve verbetering op weg naar een duurzame landbouw en veeteelt. Gemeenten moeten zich aan deze kaders houden.
- Megastallen ontmoedigen we actief. Nieuwe vestigingen van intensieve veehouderijen worden niet meer toegestaan.
- De provincie staat geen mestvergisting toe, omdat die de industriële landbouw in de hand werkt. In plaats daarvan maken we werk van kleinere veestapels, zodat mestverwerking geen belasting vormt.
- Bij vergunningverlening voor een intensieve veehouderij wordt een resultaatverplichting opgenomen in relatie tot de overlast.
- De Limburgse landbouw moet op termijn een uithangbord voor onze provincie worden door innovatie, duurzaamheid en streekproducten.

- We grijpen kansen als land- en tuinbouw in overeenstemming kunnen worden gebracht met andere functies, zoals natuurontwikkeling, recreatie en toerisme.
- We beperken de overlast van licht en geluid en zoeken naar mogelijkheden voor nieuwe stilte- en donkertegebieden.
- De provincie bevordert kleinschalige landschapselementen in agrarische gebieden.
- De provincie gaat diervriendelijkheid en dierenwelzijn verder stimuleren door ondersteuning van innovatie op agrarische bedrijven die doelgericht bezig zijn met productiebeheersing.

7. WERK, ONDERWIJS EN SPORT

Een bloeiende economie kan alleen maar bestaan dankzij een gezonde en goed opgeleide beroepsbevolking. In Limburg wordt veel gesproken over een tekort aan arbeidskrachten. Dat het lastig is om vacatures in te vullen met competente medewerkers is waar. Dat in Limburg de arbeidsparticipatie lager is en dat nog altijd een grote groep werkzoekenden niet aan de bak komt is ook waar! Met name de groep oudere werkzoekenden en mensen met een beperking hebben grote moeite om een baan te vinden. Het is dus zaak om te werken aan een goede arbeidsbemiddeling. Onder leiding van de SP heeft de provincie afgelopen jaren het programma 'Zo Werkt Limburg' opgesteld, een strategische arbeidsmarktagenda die niet alleen de actuele problemen op de arbeidsmarkt aanpakt, maar ook vooruitkijkt naar de arbeidsmarkt van de toekomst. Onder invloed van digitalisering en robotisering verandert de arbeidsmarkt in rap tempo. Scholing en talentontwikkeling is dus voor iedere Limburger van belang.

DIT WIL DE SP:

- We spreken niet over krapte op de arbeidsmarkt zo lang er nog (te) veel mensen werk zoeken. Daarom werken we samen met gemeenten, werkgevers, vakbonden, onderwijs en UWV om zoveel mogelijk Limburgers aan een duurzame plek op de arbeidsmarkt te helpen.
- Samen met de arbeidsmarktregio's bouwen we aan arbeidsmobiliteit voor kansrijke sectoren zoals zorg, techniek, logistiek, diensten gericht op klantenservice, etc.
- Het 'Loopbaan Adviescentrum' wordt voortvarend en als publieke dienst gerealiseerd, zodat zowel werkenden als werkzoekenden een plaats hebben waar ze terecht kunnen voor advies en persoonlijke begeleiding.
- We starten een Limburgs scholingsfonds, waarbij diverse partijen de krachten en financiële middelen bundelen.
- Er is speciale aandacht voor jongeren die niet op school zitten en niet aan het werk zijn, voor 45-plussers, statushouders en mensen met een arbeidsbeperking.
- De provincie stimuleert de regionale aanpak van 'Social Return On Investment' (SROI), zodat werkzoekenden op een duurzame manier aan werk worden geholpen.

ONDERWIJS

Onderwijs is ontzettend belangrijk voor de toekomstkansen van kinderen. Wie goed onderwijs geniet, blijkt later vaak gezonder, gelukkiger en succesvoller. Maar onderwijs blijft ook belangrijk in het leven na de schooltijd. De wereld verandert zo razendsnel dat onderwijs en scholing van groot belang zijn om veranderingen in bedrijfstakken en banen bij te houden.

DIT WIL DE SP:

- We blijven investeren om zoveel mogelijk mensen, op te leiden en te behouden in sectoren als logistiek, zorg, agrofood, techniek, etc. Hierin ligt een belangrijke verantwoordelijkheid van werkgevers in het kader van goed werkgeverschap. De provincie is hierbij een stimulerende factor.
- Binnen het aanvalsplan 'Zo Werkt Limburg!' ligt een belangrijke opgave voor het onderwijs. Een leven lang ontwikkelen is cruciaal voor het behouden van de aansluiting op de arbeidsmarkt. Om dit te realiseren neemt de provincie het voortouw om de krachten in Limburg te bundelen.
- De provincie kan initiatieven die het Limburgs onderwijs beter maken ondersteunen, maar doet dat altijd in overleg en samenwerking met onderwijspartijen en gemeentes.
- Onderwijs moet de komende jaren veel meer verbonden worden met jeugdzorg. Beiden gaan over gelijke kansen voor onze kinderen en jongeren. De provincie gaat dit stimuleren.
- Naarmate de krimp toeslaat komt er meer behoefte aan herinvulling of sloop van oude schoolgebouwen. De provincie ondersteunt bijzondere initiatieven.
- Onderwijs hoort in het hart van de buurt, stad en gemeente. Figuurlijk, maar soms ook letterlijk. Daar waar onderwijs kan bijdragen aan levendigheid, invulling van monumenten of leefbaarheid van buurten, ondersteunen we gemeenten bij slimme vormen van onderwijshuisvesting.

SPORT

Sport is belangrijk. Voor een goede gezondheid, voor ontspanning maar ook voor de sociale samenhang in Limburg.

DIT WIL DE SP:

- Initiatieven om meer Limburgers te laten bewegen krijgen ondersteuning. De provincie zet hierbij in op breedte- en gehandicaptensport.
- Ieder kind moet kunnen sporten. Samen met gemeenten en maatschappelijke organisaties zorgen we ervoor dat ieder kind toegang heeft tot een sportvereniging.
- Ieder kind moet leren zwemmen. Het is een gezonde basisvaardigheid en erg belangrijk in ons waterrijke land. De provincie gaat zich inzetten om, samen met gemeenten, schoolzwemmen weer mogelijk te maken.
- De provincie zal geen middelen beschikbaar stellen voor commerciële (betaalde) sport of fusies van betaalde sportclubs.
- De provincie helpt gemeenten bij het openhouden van sportvoorzieningen als openbare zwembaden en sportaccommodaties.

8. CULTUUR EN ERFGOED

Limburg heeft een groot en bijzonder aanbod op het gebied van cultuur en erfgoed. Er is een grote verscheidenheid aan monumenten, musea, cultureel erfgoed, evenementen, culturele instellingen en organisaties. Dat moeten we koesteren. De provincie ondersteunt gemeenten bij de instandhouding van haar cultureel erfgoed en gemeentelijke musea. En natuurlijk moet er oog zijn voor vernieuwing en versterking van het productieklimaat voor podiumkunsten.

Iedereen in Limburg moet kunnen genieten van kunst en cultuur. Dat mag niet afhankelijk zijn van inkomen.

DIT WIL DE SP:

- We maken onze provinciale musea gratis toegankelijk voor kinderen en leraren.
- We ondersteunen Limburgse muzikanten bij de start van hun carrière, door regionale talentenplannen (zoals die in Parkstad) voor popmuziek. Samen met gemeenten en culturele instellingen creëren we de best mogelijke omstandigheden voor jonge musici om zich te ontwikkelen.
- Er komt een grote Limburgse stimuleringsprijs voor popcultuur (muziek en kunst).
- Het Mijnverleden is onmiskenbaar verbonden met het Verhaal van Limburg. De provincie levert een financiële bijdrage aan de uitbreiding van het Nederlands Mijnmuseum.
- Het verhaal van Romeins Zuid-Limburg kreeg afgelopen jaren een nieuwe impuls. Samen met de gemeentes met waardevol cultuur-historisch erfgoed, zoals langs de Via Belgica, bouwen we hieraan door en maken we de aanpak structureel.
- De afgelopen jaren was er – terecht – veel aandacht voor religieus erfgoed. Daarnaast komt er meer aandacht voor industrieel en archeologisch erfgoed.
- De provincie stimuleert en ondersteunt festivals en instellingen die bijdragen aan het profiel van Limburg als cultuurprovincie.
- De provincie verdubbelt elke lokale euro in cultuureducatie.

9. MILIEU, NATUUR EN LANDSCHAP

Alle onderzoeken wijzen uit dat de kwaliteit van het milieu meestal nog net aan de norm is. Hoewel de kwaliteit van het milieu nog juist aan de norm zit, is dat voor de SP onvoldoende. Temeer daar organisaties als de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en andere instellingen de normen te ruim vinden. Er is nog steeds sprake van vervuiling. Dit geldt voor zowel lucht, bodem als oppervlaktewater. In intensieve veeteeltgebieden is, bijvoorbeeld door de luchtvervuiling, het aantal longziekten onder de bevolking significant hoger dan in extensieve gebieden. De landbouw die gebruik maakt van chemische middelen vervuilt de bodem, het bodemwater en waterlopen met allerlei soorten niet-afbreekbare pesticiden die ook uiteindelijk onze zeeën vervuilen. Waterleidingmaatschappijen waarschuwen dat deze vervuiling niet meer uit het drinkwater gezuiverd kan worden en ze zoeken naar nieuwe zuiveringsmogelijkheden die in de toekomst mensen behoorlijk op kosten zullen jagen. Daarnaast heeft Limburg zware chemische industrieën die ook verantwoordelijk zijn voor ernstige vervuiling van lucht bodem en water.

Limburg moet zich sterk maken om deze vervuiling terug te dringen. Dit doen we met het principe 'de vervuiler betaalt' want het is niet juist om burgers voor de kosten van vervuiling, die anderen veroorzaken, te laten betalen.

DIT WIL DE SP:

- Er komt optimale controle en handhaving op recyclingbedrijven en alle bedrijven die met schadelijke stoffen werken.
- Nieuwe economische activiteiten die milieuschadelijke gevolgen met zich meebrengen worden niet meer toegelaten.
- De provincie zoekt samen met gemeenten voor woongebieden met een hoge milieubelasting naar mogelijkheden om deze belasting te verminderen.
- Landelijke gebieden, zoals het Nationaal Landschap Zuid-Limburg en de Peel hebben te kampen met een, voor zulke waardevolle landelijke gebieden, hoge milieubelasting. Het terugdringen hiervan krijgt hoge prioriteit.

NATUUR EN LANDSCHAP

Limburg heeft, naast Natura 2000, ook nog andere natuurgebieden die, vanwege hun natuurwaarde, onder het hoogste beschermingsregime dienen te vallen. Deze gebieden zijn erg kwetsbaar en verdienen eigenlijk de status van Natura 2000-gebied. Een voorbeeld is het Wormdal. Deze 'goudgroene' natuurgebieden (POL 2014) moeten beter beschermd worden. Te vaak worden er commerciële activiteiten toegestaan die niet passen bij deze waardevolle natuur.

Nog is de soortenrijkdom hoog, maar de kwaliteit van flora en fauna wordt niet beter. Dit komt o.a. door de hoeveelheid stikstofvervuiling, insecticiden, etc. Alle maatregelen voor de vermindering van vervuiling en vergiftiging komen dus niet alleen ten goede aan de volksgezondheid maar ook aan de flora en fauna.

DIT WIL DE SP:

- De SP vindt dat de provincie moet onderzoeken welke natuurgebieden in Limburg onder de status Natura 2000 dienen te vallen, en dient bij de EU nieuwe voorstellen hierover in.
- Soortenbescherming heeft, zo laten enkele beschermingsmaatregelen zien, vaak goede resultaten. De provincie moet er alles aan doen om zeldzame soorten flora en fauna te beschermen als natuurvergoed indien bescherming kansrijk is.
- De jacht is het allerlaatste middel om een ecologisch evenwicht in stand te houden of te herstellen.
- Het buitengebied dat niet onder waardevolle natuur valt dient landschappelijk verbeterd te worden. Bermen, graften, kleinschalige landschappelijke elementen, ook de verdwenen elementen, dienen met behulp van gemeenten in beeld gebracht en waar nodig hersteld en verbeterd te worden.
- Het gebied van Sibelco, aan de rand van Natura 2000-gebied de Brunsummerheide, dient zo snel mogelijk heringericht en opengesteld te worden. De Mijnsteenbergrand moet de monumentenstatus krijgen zodat hij behouden blijft.

10. KLIMAAT EN DUURZAAMHEID

Het VN-Klimaatakkoord van Parijs uit 2015 heeft de toon gezet. Dat akkoord heeft tot doel om wereldwijd de temperatuur niet meer dan 2 graden Celsius te laten stijgen en zo mogelijk tot 1,5 graden Celsius te beperken. Dat betekent dat we met z'n allen forse stappen moeten zetten om het klimaat en het milieu voor ons zelf maar ook voor de volgende generaties te redden. Daar is bijna iedereen het mee eens. De klimaatplannen van de regering hebben op diverse fronten ernstige gevolgen, zoals op de woningmarkt. Tientallen woningcorporaties en vele huurders komen flink in de financiële problemen als het kabinet zijn duurzaamheidsplannen doorzet. De vraag 'Wie gaat dat betalen?' wordt niet beantwoord. De SP vindt dat de lasten niet zomaar bij de huishoudens moeten komen te liggen. Het klimaatbeleid moet rechtvaardig georganiseerd worden en de grootste vervuilers moeten hun eerlijke deel bijdragen.

DIT WIL DE SP:

- Er komt een publiek provinciaal bedrijf voor duurzame energie. Dit bedrijf gaat op duurzame wijze energie produceren en verkopen en ondersteunt initiatieven op coöperatieve basis.
- De opgedane kennis uit het Mijwaterproject, het Groene Net en andere duurzame energiebronnen wordt ingezet in de hele provincie.
- De provincie reserveert voldoende financiële middelen voor het realiseren van klimaatambities.
- De provincie neemt initiatieven en ondersteunt een regionale en gebiedsgerichte aanpak van klimaatmaatregelen (bijvoorbeeld via de Limburgse Energie en Klimaat Transitie Alliantie).
- We onderzoeken of de inzet van waterstof een duurzame oplossing kan zijn voor onze toekomstige energiebehoefte.
- De provincie spant zich in om een breed draagvlak te creëren voor het nemen van duurzaamheidsmaatregelen. Daarom stimuleert de provincie gemeenten om alleen bouwvergunningen af te geven als er ook duurzaamheidsmaatregelen worden getroffen.
- De provincie Limburg maakt geen gebruik van elektriciteit afkomstig van kerncentrales en van bruinkoolcentrales.
- De provincie spant zich in voor sluiting van de kerncentrale in Tihange.
- De provincie spant zich tot het uiterste in om zoveel mogelijk draagvlak te creëren voor het plaatsen van windturbines. Een deel van de windturbines in Greenport Venlo is zeer omstreden. Daarvoor moet alsnog naar alternatieve locaties gekeken worden.
- Er komt een plan voor het grootschalig opwekken van zonne-energie op zoveel mogelijk geschikte daken.
- De 'Duurzaam Thuis'-regeling, die leningen verstrekt aan particulieren voor zonnepanelen, wordt uitgebreid.

- Hoogwaterbeveiliging blijft onze aandacht vragen. Bij ingrijpende maatregelen dienen de belangen rond veiligheid, natuur en leefomgeving goed tegen elkaar afgewogen te worden met inachtneming van het belang van waterwegen als milieuvriendelijke vervoersdrager.
- Klimaatverandering brengt steeds vaker overlast met zich mee, zoals hevige regenval of grote droogte. Alle bevoegde overheden (Rijk, waterschap, gemeenten en provincie) dienen samen te werken om deze overlast waar mogelijk te voorkomen.

PROVINCIAAL AFVALBEDRIJF

Limburg is herhaaldelijk opgeschrikt door een aantal chemische afvalverwerkers die zich niet aan de wet en regels houden met het gevolg dat er ongezonde en gevaarlijke situaties ontstaan. Het gevolg is dat het afval niet of niet behoorlijk wordt verwerkt, of illegaal en gevaarlijk wordt opgeslagen. Dit kost de provincie jaarlijks miljoenen.

DIT WIL DE SP:

- Het overlaten van de afvalmarkt aan 'vrije' bedrijven, de goede niet te na gesproken, werkt onvoldoende en zadelt de samenleving op met de 'rotzooi' en de lasten. De SP wil dat er weer een provinciaal afvalbedrijf komt.

11. OPENBAAR VERVOER EN MOBILITEIT

De SP vindt goed en betaalbaar openbaar vervoer van groot belang. Goed openbaar vervoer draagt bij aan de mobiliteit van schoolgaande jeugd en ouderen. De prijs van trein- en buskaarten blijft stijgen, terwijl het aantal buslijnen verder afneemt. De SP is dan ook tegen marktwerking in het openbaar vervoer. Hierdoor wordt het vervoer in de regel alleen maar slechter, omdat de winst voor het bedrijf en de aandeelhouders belangrijker is dan goed en betaalbaar vervoer voor de reizigers. Helaas ligt de huidige concessie met Arriva voor 15 jaar vast. Op dit moment worden mensen weer gedwongen om meer te betalen omdat Arriva wil dat zij gebruikmaken van de OV-chipkaart. Sinds de laatste aanbesteding van het openbaar vervoer in Limburg zijn er veel klachten, niet alleen van reizigers, maar ook van machinisten en buschauffeurs. Zij hebben meerdere keren gestaakt, omdat de rijtijden zo krap zijn dat ze niet eens tijd hebben voor een plaspauze. Dat kan echt beter!

DIT WIL DE SP:

- Een bus in elke buurt, en geen peperdure kaartjes. Alle plaatsen in Limburg zijn bereikbaar met openbaar vervoer tegen betaalbare tarieven.
- Laat mensen meepraten over de routes die bussen kunnen nemen.
- De dienstregeling in het openbaar vervoer moeten zodanig aangepast zijn aan bedrijfstijden van instellingen, bedrijven en scholen dat deze ook goed bereikbaar zijn.
- De kwaliteit van de Limburgse trein- en busstations moet in orde zijn.
- Samen met gemeenten en gebruikers wordt regionaal openbaar vervoer gecombineerd met gemeentelijk doelgroepenvervoer zodat er een efficiënte dienstverlening ontstaat, ook voor mensen met beperkingen.
- Het openbaar vervoer in Limburg wordt komende jaren uitstootneutraal.
- De provincie ziet streng toe op het goederenvervoer door de provincie, met name als het gaat om chemicaliën.
- We gaan, waar mogelijk, de omgevingen rondom alle provinciale wegen opschonen, opknappen en vergroenen.
- Nieuwe initiatieven, pilots en experimenten binnen het openbaar vervoer mogen geen verdringing van regulier werk opleveren. Bij openbaar vervoer horen professionele en betaalde chauffeurs.
- De provincie ondersteunt initiatieven van gemeenten die experimenteren met gratis openbaar vervoer.

- Openbaar vervoer met omliggende regio's in Duitsland en België wordt uitgebreid en het kaartstelsel wordt afgestemd op reizen van en naar België en Duitsland.
- Intercity-verbindingen tussen de grote steden worden doorgetrokken naar grote steden in onze buurlanden.
- De aanleg van nieuw asfalt wordt beperkt. Alleen knelpunten vragen om een oplossing. Uitgangspunten zijn het terugdringen van autogebruik, het beter benutten van het bestaande wegennet en de verbetering van de verkeersveiligheid.
- De provincie investeert in de verbetering van doorstroming en verkeersveiligheid van provinciale wegen.
- In de provinciale omgevingsvisie wordt rekening gehouden met de toenemende rol van de fiets nu én in de toekomst.
- Er komt een investeringsprogramma voor de totale provinciale hoofdinfrastructuur voor fietsers.
- Gemeenten worden ondersteund bij het verbeteren van hun fietsinfrastructuur.
- Er komen nachttreinen tussen de steden. Zo maken we het onder andere voor jongeren interessanter om volop van het culturele leven in Limburg te genieten.

12. BESTUUR EN EUREGIO

De provincie moet zich meer en beter inspannen om de Limburgse bevolking te betrekken bij besluitvorming. Zij vormen immers de bondgenoten in de strijd voor een mooie, rechtvaardige en sociale provincie. De Limburgers moeten daarom meer invloed krijgen bij provinciale projecten. Niet als de plannen al klaar zijn, maar aan het begin, als de plannen nog moeten worden gemaakt. De provincie moet samen met de gemeenten en inwoners de nieuwe en oude uitdagingen van deze tijd op zich nemen. Of het nu gaat om de vele uitdagingen die er nog liggen op sociaal gebied, gezondheid, op het vlak van klimaat of op het terrein van werk en scholing. De provincie moet initiatieven met elkaar verbinden, op elkaar afstemmen en ondersteunen, zodat de resultaten zo goed mogelijk zijn.

DIT WIL DE SP:

- De provincie moet zich tot het uiterste inspannen om draagvlak te zoeken voorafgaand aan besluitvorming.
- De provincie zal zoveel mogelijk samenwerken en aanbesteden bij maatschappelijk verantwoorde ondernemingen: bedrijven en instellingen met een eerlijke beloning voor alle werknemers en geen exorbitante salarissen of bonussen, die niet discrimineren op afkomst en leeftijd, en mensen met een handicap en/of een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst nemen.
- De provincie zal aanbestedingen van (grote) projecten dusdanig inrichten, dat ook kleinere regionale en lokale bedrijven in kunnen inschrijven en een eerlijke kans maken om mee te doen. Bij aanbestedingen dient vijf procent van de investeringssom te worden besteed aan 'Social Return On Investment' (SROI).
- Bij organisaties en instellingen die subsidie krijgen van de provincie is het inkomen van bestuurders in overeenstemming met de landelijke norm.
- Het provinciebestuur maakt zich sterk voor belangen van haar inwoners en organisaties bij het kabinet en de Tweede Kamer. Daarbij gaat het ook om zaken die wettelijk niet bij de kerntaken van de provincie horen maar wel van grote invloed zijn op de Limburgse bevolking en leefbaarheid.
- De taken van het waterschap worden onder beheer gebracht van de provincie. Zolang dit niet mogelijk is, legt het waterschap uitgebreid verantwoording af aan de provincie (Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten).
- De provincie gaat niet op zoek naar een hoog rendement op haar kapitaal door risicovol te beleggen, maar houdt het op sociaal-maatschappelijk verantwoord ondernemen of schatkistbankieren.

- Het inhuren van externen wordt beperkt. In plaats hiervan zet de provincie zich zoveel mogelijk in voor totstandkoming van een team van specialisten van gemeenten en andere provincies op diverse beleidsterreinen.
- Regels voor integriteit en declaraties van bestuurders worden aangescherpt. Voltijd gedeputeerden en de commissaris van de Koning hebben geen betaalde bijbanen meer.
- Websites van de provincie worden voorzien van een voorleesfunctie.

DE PROVINCIE EN DE GEMEENTEN

De provincie kan en moet een goede partner zijn van de Limburgse gemeenten bij de vervulling van belangrijke overheidstaken. In een aantal opzichten heeft de provincie daarbij een wettelijke taak, maar heel vaak gaat het om een gezamenlijk gevoelde verantwoordelijkheid die verder gaat dan deze wettelijke taken. Dat laatste komt op diverse plaatsen in dit programma al aan de orde. Daar willen we op deze plek ook nog het volgende aan toevoegen.

De aard en de omvang van de gemeentelijke opgaven lopen in deze provincie zeer uiteen. Het is daarom goed dat de provincie in de afgelopen periode de ondersteuning die zij aan gemeenten geeft heeft geconcentreerd op die aard en omvang, in plaats van ongerichte steun. Daarbij moet de hardnekkige stedelijke en sociaal-economische problematiek in een aantal Limburgse (centrum)steden ook in de komende periode nadrukkelijke aandacht krijgen. Deze problematiek is het meest nijpend in de Parkstadregio en Heerlen, waar voorzetting van provinciale ondersteuning noodzakelijk is.

HERINDELING

De ervaringen rond herindelingsprocedures in de afgelopen periode moeten we ter harte nemen. Herindelingsprocedures zonder lokaal draagvlak moeten niet van bovenaf worden afgedwongen. Dat betekent concreet dat in de Parkstadregio vooralsnog geen herindeling te verwachten valt. Dit maakt het des te noodzakelijker bijzondere aandacht te besteden aan het feit dat Heerlen – als centrumgemeente – wel een grote last moet dragen, maar gezien de beperkte omvang in verhouding tot de rest van de stedelijke regio niet de daarbij behorende financiële-, bestuurlijke- en sociale slagkracht heeft. Nu er geen herindeling te verwachten is, is het des te meer zaak dat de rijks-overheid en de provincie centrumgemeente Heerlen hierbij specifiek ondersteunen.

DE EUREGIO

Limburg is zeer gebaat bij een goede samenwerking met de buurlanden Duitsland en België. Verschillen in wet- en regels, in taal en cultuur zorgen ervoor dat deze samenwerking niet altijd soepel verloopt.

DIT WIL DE SP:

- We blijven ons inzetten om Limburgers in staat te stellen de taal van onze bureaus in Duitsland en België goed te begrijpen en te spreken.
- De provincie ondersteunt structureel de Grensinformatiepunten (GIP's), waar werkzoekenden terecht kunnen voor persoonlijk advies en begeleiding als zij overwegen grenswerker te worden.
- We spannen ons in bij nationale en Europese overheden om de belemmeringen en nadelen, die het werken over de grens nog steeds met zich meebrengt, op te heffen.
- De provincie blijft inzetten op samenwerking binnen de Euregio op het gebied van economie, cultuur, onderwijs, milieu, veiligheid, ruimtelijk beleid, duurzame energie, openbaar vervoer, etc., en stimuleert en ondersteunt maatschappelijke organisaties en instellingen alsmede initiatieven vanuit de bevolking met concrete samenwerkingsprojecten.

FINANCIËN

Anders dan veel (grote) Limburgse gemeenten is de provincie Limburg een heel rijke provincie. Dit is te danken aan de verkoop van de Essent-aandelen. Dat geld is opgebracht door de Limburgers. Het moet dan ook besteed worden aan zaken die alle Limburgers ten goede komen, en om problemen op te lossen. In dit programma staan hiervoor diverse voorstellen.

Naast de gelden die de provincie van het Rijk ontvangt zijn er de opcenten voor de motorrijtuigenbelasting. Landelijk pleit de SP voor afschaffing van deze zogenaamde opcenten. Zolang deze niet zijn afgeschaft, wil de SP geen verhoging van de opcenten in onze provincie.

DIT WIL DE SP:

- Inzet van provinciale middelen dient niet enkel economisch, maar ook maatschappelijk rendabel te zijn.
- De provincie gaat niet op zoek naar een hoog rendement op haar kapitaal door risicovol te gaan beleggen, maar houdt het op staatsobligaties met triple-A status of schatkistbankieren.
- Op dit moment is voor leningen aan bedrijven pas goedkeuring (in het kader van 'wensen en bedenkingen') van Provinciale Staten nodig als de leningomvang meer dan 2,5 miljoen euro is. Dit wordt teruggebracht naar 1 miljoen, zodat de controlerende taak van de Staten vergroot wordt en het maatschappelijk rendement beter bewaakt kan worden.
- De opcenten voor de motorrijtuigenbelasting worden niet verhoogd
- De provincie maakt passend gebruik van Europese gelden en fondsen; er wordt geen project bedacht omdat we daarmee geld kunnen binnenhalen.
- De provincie is uiterst terughoudend in het aangaan van publiek-private samenwerking waar de kosten vaak voor de gemeenschap zijn en de lusten voor het bedrijfsleven.
- Facilitair personeel komt weer in dienst van de provincie.

SP.

LIMBURG.SP.NL